

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και τη Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συντρομές (1 δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συντρομητής α δεν προπληρώσει τη συντρομή του.

20 λεφτά το φύλλο.—Τα περασμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κιάσκια, και στις επαρχίες στα πρακτορεία των Εφημερίδων.

Παραγραφάκια

ΕΝΑ παραγραφάκι το δανειζόμαστε καταλέξη από τη «Νέα Ελλάδα» της περασμένης Πέμπτης, δίχως να προστέσουμε λέξη δική μας, αφού το παραγραφάκι της «Νέας Ελλάδος» λέει όσα και μεις θα λέγαμε, φυσικά όμως σ' άλλη γλώσσα, Ελληνικότερα:

«Το Πανεπιστήμιον σκέπτεται, ότι είναι καιρός όπως πληρωθῇ ἡ ἔδρα τῆς Μεσαιωνικῆς μας φιλολογίας. Μόνο περὶ τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας καὶ φιλολογίας δὲν γίνεται λόγος.

»Ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι εἶναι αἰσχρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον νὰ μὴ διδάσκη τὴν σύγχρονον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

»Δὲν νομίζει τὸ ἴδιον καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας:

»Ἐκτὸς ἂν φρονῇ κ' ἐκεῖνος, ὅπερ ἀπίθανον, ὅτι ἐξακολουθοῦμεν ὁμιλοῦντες τὴν γλῶσσαν τοῦ Λυσίου καὶ ὅτι ἡ ἀπὸ Κορνάρου μέχρι Παπαδιαμάντη καὶ Παλαμᾶ φιλολογία εἶναι ἀξία περιφρονήσεως».

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ κύριος Φιλαδελφεύ! Ξαναφάνηκε πάλι στή μέση, αφού, λένε, τοιμαζότανε νά διαγωνιστῇ μετὰ Βέη γιὰ τὴν ἔδρα τῆς Μεσαιωνικῆς φιλολογίας.

Μὰ ἂν, ὅπως ὅλοι τὸ μολογᾶνε, ἓνας εἶναι ὁ Βέης! καὶ ὁ μόνος δὲ κατ'ἀλλήλους γιὰ τὴν ἔδρα αὐτῇ, ἓνας εἶναι καὶ ὁ κ. Φιλαδελφεύ! ποῦ φεῦ! καὶ ἀλοίμονο! ἔννοεῖ νὰ φυτρώνει παντοῦ καὶ πάντοτε, ὅχι γιὰ κανέναν ἄλλο σκοπὸ, μὰ μόνον γιὰ νὰ γίνεται κουβέντα τριγύρω στ' ὀνομά του.

Μόνο σ' ἔδρα τῆς Ρεκλαμομανίας θὰ μπορούσε νὰ θέσῃ ὑποψηφιότητα, ὁ ἀγαστὸς ἀνὴρ, μ' ἐλπίδες ἐπιτυχίας.

ΔΕΝ μπορεί, λέει, νὰ διοριστεῖ στὴ σύνταξη τοῦ Λεξικοῦ ὁ Φιλήντας γιατί δὲν ἔχει, λέει, τὰ προρροσόντα!

Σὰ νὰ μὴν εἶναι προσόντα ἀρκετὰ γιὰ μιὰ τέτλια θέσι τὸ γλωσσολογικὸ ταλέντο του, ἡ γραμματικὴ του καὶ ἡ ἄλλη ἐπιστημονικὴ του ἐργασία.

Ἐμεῖς φρονοῦμε—καὶ δὲν πάμε νὰ φρονοῦμε ὅσο θέλουμε! πὼς μιὰ καὶ βρισκότανε ὁ Φιλήντας ἐδῶ, γνωρίζοντας δουλιὰ, ὅταν ὑποβλήθηκε τὸ νομοσχέδιο γιὰ τὸ Λεξικὸ στὴ Βουλὴ, ἔπρεπε νὰχε μέσα κ' ἓνα ἄρθρο ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸ Φιλήντα.

Μὰ ποῦ ἀφίνει ὁ κ. Χατζηδάκης νὰν τοῦ πατήσουν ἄλλοι τὰ οἰκόπεδά του!

ΚΑΙ γιὰ νὰ μάθετε ἀκόμα μιὰ φορὰ τί ἐστὶ κ. Χατζηδάκης, διαβάστε ἓνα φυλλάδιο ποῦβγαλε τοῦτες τὲς μέρες ὁ συμπατριώτης του φιλόλογος κ. Πάγκαλος καὶ μᾶς τὸν ἐσυγραφεῖ με χτυπητὰ, ἂν καὶ κάπως σκοῦρα, χρώματα.

ΕΝΑΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ "ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΜΟΛΥΒΙΕΣ"

Ἦ τόμος αὐτὸς τῆς «Λογοτεχνικῆς Βιβλιοθήκης Φέξη» περιέχει διηγήματα τοῦ κ. Δ. Ταγκοπούλου, γραμμένα κατὰ τοὺς γλωσσολογικοὺς καὶ τοὺς γραμματικοὺς κανόνες τοῦ κ. Ψυχάρη—ἔσον καὶ ἂν ὁ διορθωτὴς τῆς ἐκτύπωσης παρενέβαλε κάποτε τὴν αὐθαιρεσίαν του (*). Διότι ὁ συγγραφεύς, ὁ ἐκδότης τοῦ «Νουμά» (καὶ ποιὸς δὲν γνωρίζει: τὸ πλέον ἰδιότυπον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ ὀδυνητικῶν φιλολογικώτερον ἐλληνικὸν περιοδικόν:) ὁ κ. Ταγκό-

(*) Ἡ αὐθαιρεσία τοῦ κ. διορθωτῆ, ἔξον ποῦ εἶναι κάπως ἀνάρμοστη, γιὰ ἐπιτέλους σ' ἓνα συγγραφεῖ δὲ διορθώνουν καὶ δὲν παραμορφώνουν λέξεις καὶ φράσεις, εἶναι κάποτε καὶ ἀδικιολόγητη... Ἔτσι, στὸ διηγημά μου «Ἰ. γ. πώντας», ὁ κ. διορθωτὴς, διόρθωσε τὸ «σκαντζοχερῶ-πά θυμάρια» σὲ «σκαντζοχερῶσια» θυμάρια καὶ τὰ πρόκοψε, γιὰτὶ ἐνῶ ἐγώ, μετὰ τὴν κατάληξιν ὡπα, ἤθελα νὰ δεῖξω πὼς τὰ θυμάρια ἀπὸ μακριὰ φαντάζανε σὰ σκαντζόχεροι, ὁ κ. διορθωτὴς μετὰ τὴν κατάληξιν ἰσια ποῦ τοὺς κόλλησε, ἔδειξε πὼς τὰ θυμάρια εἶταν ἀπὸ σκαντζόχερους, δηλ. φυτέψανε σκαντζόχερους καὶ βγήκανε θυμάρια! Γιὰ τὴν ἀφύσικη αὐτὴ καλλιέργεια ὑπεύθυνος δὲν εἶμαι γώ, μὰ ὁ κ. διορθωτὴς. Ὁ δικὸς μας ὁ διορθωτὴς τὰ σέβεται ὅλ' αὐτά, καὶ γιὰ τοῦτο, ἂν καὶ ὁ πρόλογος τοῦ κ. Ζερβοῦ εἶναι γραμμένος στὴν καθαρεύουσα καὶ στὸ «Νουμά», καθὼς εἶναι γνωστὸ, μόνον δημοτικὰ τυπώνονται, δὲν τᾶλλαξε οὔτε λέξη.

Δ. Τ.

πολὺς ἀδιάλλακτος μαλλιάρης, σηματοφόρος τῆς ἐκλεκτῆς ομάδος Παλαμᾶ, Ψυχάρη, Ἰδα, Πάλλη, Ἑφταλιώτῃ κτλ., πιστὸς τοῦ Ψυχαρισμοῦ ζηλωτῆς, ποτὲ τοῦ δὲν στέργει νὰ κάμῃ ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν καμμίαν ὑποχώρησιν. Μὲ φανατισμὸν εὐγενῆ, ἀδιάρμορον ἂν ὀρθῶς ἢ ὀχι, ὠρκίσθη εἰς τὴν συνείδησίν του νὰ μὴ γράψῃ τίποτε φιλολογικὸν ὅχι μόνον εἰς τὴν καθαρεύουσάν, ἀλλ' οὔτε εἰς συμβιβασμένην δημοτικὴν. Καὶ ὅμως! Ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀποκρουστικὴν παραδοξότητα τοῦ λεκτικοῦ ποὺ ἔχουν ἄλλοι ψυχαρισταί, ἀντιθέτως πρὸς τὴν νοσηρὰν λεξιθηρίαν ποὺ ἀσχημίζει τὰ ἔργα πολλῶν ὁπαδῶν τῆς ζωντανῆς μας γλώσσης, τὰ διηγήματα τοῦ κ. Ταγκοπούλου ἔχουν λεκτικὴν χάριν καὶ ὁμαλότητα, σαφένειαν καὶ διαύγειαν, ὕψος καθαυτὸ ἐλληνικόν, ποὺ καὶ ὁ αὐστηρότερος γλωσσαμύντωρ ὀλίγας λέξεις θὰ εὗρισκε νὰ τοῦ ἐξοβελίσῃ ὡς αὐθαιρέτους ἢ κατασκευασμένας. Ὑπάρχει δηλαδὴ καὶ εἰς τὰ διηγήματα τοῦ κ. Ταγκοπούλου τὸ αὐτὸ χαρακτηριστικὸν φαινόμενον ποὺ παρατηρεῖται εἰς τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ κ. Ψυχάρη καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰ τραγούδια τοῦ ὑπερέχου ποιητοῦ μας Παλαμᾶ.

Εἶναι γλωσσικῶς τόσον τερπνὰ καὶ ὁμαλὰ ὥστε ὅσοι δὲν φανατίζονται ἀπὸ τὴν ἀνάμνησιν τῶν παλαιῶν θελγῆτρων τοῦ Ἀττικοῦ λόγου, εὗρισκουν εἰς τὰ ἔργα τῶν ἀδιελάκτων αὐτῶν μαλλιάρων ἀσυγκρίτως περισσότεραν φραστικὴν τέχνην, γοητεῖαν, ἡχητικότητα, ἄνεσιν, ἐλληνικότητα, παρ' ὅσῃν εἰς τὰ δοκίμια τῶν γλαφυρωτέρων ἀντιπροσώπων τῆς ἀντιθέτου γλωσσικῆς ομάδος. Τοῦτο δὲ ὡς πρὸς τὸ λεκτικόν, ἀποκλειστικῶς διότι, ἄλλως, προκειμένου περὶ ἐσωτερικῆς ἀξίας, περὶ ἐμπνεύσεως, διανοήσεως καὶ πρωτοτυπίας, θὰ ἦτο πράγματι ἀστεία ἀπλοϊκότης καὶ τὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ κανεὶς σύγκρισιν μεταξὺ τοῦ Παλαμᾶ π. χ. καὶ ὅλων ὅμοιων ἀπὸ καταβολῆς νεοελλήνων ποιητῶν τοῦ καθαρεύοντος λόγου.

Καὶ ὡς ἐκ τούτου μάλιστα ἰσχυρὸν προβάλλει ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῶν δημοτικιστῶν τὸ ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ νεοελληνικὰ φιλολογικὰ ἔργα, ὅσα ὑφώθησαν ὑπὲρ τὸ ἀγοραῖον καὶ τὸ μέτριον, ἐγράφηκαν εἰς τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν ἢ, τὸ πολὺ, μὲ ἰδιότυπον φραστικὸν βασιζόμενον κατ' οὐσίαν εἰς τοὺς τρόπους τῆς δημοτικῆς γλώσσης καὶ συχνὰ παρεμβάλλον τύπους αὐτῆς.

Ποιοὶ ἄλλοι τάχα ὑπέροχοι καὶ ἐπιζήσαντες συγγραφεῖς μας, πλὴν τοῦ Κάλθου, τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ τοῦ Ροΐδου, ἔγραψαν εἰς τὴν καθαρεύουσάν; Ἀλλ' οὔτε καὶ οἱ τρεῖς αὐτοί, ποὺ παρουσιάζονται ὡς ἐξαιρέσεις, μετεχειρίσθησαν καθαυτὸ τὴν καθαρεύουσάν ἢ φράσις καὶ ἡ σύνθεσις των πλη-

σιάζει περισσότερον εἰς τὴν δημοτικὴν παρὰ εἰς τὴν ἀττικίζουσάν. Ὑπῆρξαν ἴσως πρόδρομοι, ἰδίως ὁ Παπαδιαμάντης, τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης, ποὺ ρευστὴ ἀκόμα καὶ μὲ δημοτικὴν πολυτυπίαν καὶ πολυμορφίαν τείνει νὰ σχηματισθῇ καὶ νὰ παγιωθῇ, πλούσια, εἰκονικὴ, σαφής, ἀρμονικὴ εἰς τὴν ἡχόν, συμβόλων ἀναμνηστικὴ, ἐξόχως διερμηνευτικὴ γενικῶν ἰδεῶν καὶ ἀσυγκρίτως λεπτὴ καὶ ἀκριβὴς εἰς διατύπωσιν ἀποστάλαγμα μοναδικὸν καὶ ἀπαράμιλλον τῆς διανοητικῆς καὶ αἰσθητικῆς ζωῆς ἐνὸς λαοῦ ὑπερέρου καὶ ἰδιομόρφου, ποὺ ἐπὶ τριάντα ἔως τώρα συνεχεῖς αἰώνας ὑπῆρξε καὶ διηλθεν ἀπ' ὅλας τὰς εὐτυχίας καὶ συμφορὰς, ἀπ' ὅλους τοὺς θριάμβους καὶ ταπεινώσεις, μεταίχμιον αὐτὸς μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, πότε ἐξυψωθείς ὡς εἰς τὴν τελειότεραν ἐμφάνισιν τοῦ ὠραίου καὶ τὴν ὑπερτάτην ἐνατένισιν τῆς ἰδέας καὶ πότε καταπεσὼν εἰς τὴν παχυλωτέραν ἀμάθειαν καὶ τὴν στυγερωτέραν δουλείαν, χωρὶς ποτὲ νὰ ὑποστῇ ψυχικὴν ἐλάττωσιν ἢ μεταλλαγὴν. Καὶ δυνατόν μάλιστα νὰ προστεθῇ ὅτι ἀκριβῶς διότι τόσον μεγάλος εἶναι ὁ γλωσσικὸς θησαυρὸς καὶ τόσον πλούσιον καὶ ποικίλον τὸ γλωσσικὸν αἶσθημα τῆς φυλῆς μας, δι' αὐτὸ καὶ δυσκολωτέρα καὶ βραδυτέρα εἶναι ἢ μετὰ τὴν πρώτην ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν ἀρχίσασα κατ' ἀναπόδραστον κοινωνιολογικὸν νόμον ἀποκατάστασις μιᾶς φυσιολογικῆς ἐμάλης καὶ ἀληθινὰ ζωντανῆς γλώσσης. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ μεγαλύτεραι εἶναι αἱ διαστάσεις μεταξὺ τῶν ἀντιθέτων δύο κυρίως γλωσσικῶν ομάδων—διαστάσεις ποὺ ἔλαβον κατὰ τοὺς τελευταίους αὐτοὺς χρόνους τὸν χαρακτήρα γενικωτέρας κοινωνικῆς πάλης. Διότι φανερόν εἶναι τώρα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐνάργειαν τῶν πραγμάτων ὅτι αἱ δύο γλωσσικαὶ μερίδες, ἀπ' ὅταν μετὰ τὸ ψυχρικὸν γεγονός ἐξεχώρισαν τελείως καὶ ὀριστικῶς ἐξελίχθησαν βαθμηδὸν εἰς ἀντιπάλους κοινωνικὰς ομάδας. Οἱ γλωσσαμύντορες κοινωνικῶς, εκπαιδευτικῶς, πολιτικῶς, οἰκονομολογικῶς παρουσιάσθησαν πολὺ ἢ ὀλίγον συντηρητικοὶ κάθε παλαιότητος καὶ μισονεῖσται, φιλολογικῶς δὲ καιροσκοποὶ καὶ χρησιμοθηρὰ ἐπαγγελματῖαι, ἐνῶ ἀντιθέτως οἱ δημοτικισταὶ ἐδείχθησαν φιλελεύθεροι καὶ συνετῶς ἢ ὑπερμέτρως φιλονεῖσται, φιλολογικῶς δὲ ἀφιλοκροδεῖς, φίλοι τῆς πρωτοτυπίας, νεωτερίζοντες μὲ ὑπερβολὰς ἀπὸ τὰ δύο μέρη καὶ μὲ ἀκρότητας, κάποτε δὲ καὶ μὲ φανατισμὸν, ποὺ τὸν προκαλεῖ ὁ βαθμηδὸν πλέον δξύς κοινωνικὸς ἀγὼν. Κ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀμερόληπτος κοινωνιολόγος ὀφείλει ἀκόμη νὰ σημειώσῃ ὅτι αἱ πρῶται πολιτικο-κοινωνικαὶ ἐπιτυχίαι τῶν δημοτικιστῶν συνεπλήθον μὲ τὰς πρώτας μεγάλας καὶ παγκοσμίως ἀνεγνώρισμέ-

νας ἐπιτυχίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἐθνικισμοῦ.

Ἄλλ' ὡς σταματήσω ἐδῶ τὴν ἀντιπαράθεσιν, διότι μάλιστα, ἀσυμμέτρως πρὸς τὸ θέμα τοῦ προ-λόγου, ἐξέκλιναν εἰς γενικότητα, ποῦ ἔχουν ὅμως οὐσιώδη αἰτιολογίαν τὸ ὅτι εἶναι ἀδύνατον ν' ἀπο-βλέψῃ κανεὶς εἰς τὸν συγγραφέα τῶν διηγημάτων τούτων χωρὶς νὰ ἐνθυμεῖται τὸν ἐπίμονον καὶ ἀπρο-κάλυπτον γλωσσικὸν ἀγῶνά του, τὴν πολεμικὴν του ἐναντίον προσώπων καὶ πραγμάτων, τοὺς φανατι-κοὺς ἐνθουσιασμοὺς καὶ τὰς ἀπλοϊκὰς κάποτε συγ-καταβάσεις, τὴν ἐλευθεροστομίαν καὶ τὴν εἰλικρί-νειαν εἰς ὅ,τι καὶ δι' ὅ,τι ἔγραψε. Διότι ὁ κ. Ταγ-κόπουλος, ὁ πρῶν ἱκανὸς καὶ δεξιότατος δημοσιο-γράφος, **ἀπαρνησάμενος ἑαυτὸν καὶ ἄρας τὸν σταυρὸν αὐτοῦ**, μετέπεσεν εἰς τὴν φιλολογίαν, ποῦ ἀνέκαθεν τὸν ἐκράτει ὑποχείριον καὶ μὲ τὴν ἐκδο-σιν τοῦ «Νουμᾶ» ἐνεφανίσθη βαθμηδὸν εἰς δώδεκα ἔτη θερμὸς ἀπολογητὴς τοῦ ψυχαισμοῦ καὶ δεινὸς σαρκαστὴς τῶν ἀντιπάλων καὶ καθ'αὐτὸ πολιτικὸς ἢ κοινωνικὸς ἀρθογράφος, ἀλλὰ καὶ συνάμα δραματι-κὸς συγγραφεὺς καὶ διηγηματογράφος.

Ἀκριβῶς δὲ ἡ κατὰ τόσους τρόπους ἐμφάνις του συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ μὴ σχηματισθῇ ἡ ἀνά-λογος κοινωνικὴ φήμη του ὡς συγγραφέως, μολονό-τι τὰ ἔργα του οὐδενὸς ἤτιονα εἰς τέχνην καὶ ἀ-ξίαν ὅσον καὶ ἂν δὲν ἀπέβλεψαν ποτὲ πρὸς τὸ **θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις** περιστρέφονται εἰς αἰ-σθήματα, ἰδέας, ἀντιλήψεις καὶ ἰδανικά, προσετὰ καὶ γνώρισμα εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν. Τὰ δρά-ματά του μὲ ἀνεπίδεκτον καὶ ὄχι ζητημένην πρω-τοτυπίαν, μὲ πρόσωπα ζωντανά, σχεδὸν ὑπνοσούμε-να, μὲ πλοκὴν καὶ τέχνην θὰ ἔφθνον νὰ τοῦ δη-μιουργήσουν φήμην ἐκλεκτὴν, δὲν λέγω λαϊκὴν ἀ-ναγνώρισιν, μεταξὺ τῶν ὀλίγων δραματογράφων μας. Τὰ ψυχολογικὰ διηγήματά του, ὅπως **ἡ Χρυσαν-γὴ, ὁ τάφος στὸ γαλὸ, Ἀγαπώντας, Μεσαλίνα, οἱ Χαροκυνηγοί**, καὶ τὰ ἱθρογραφικὰ του καὶ πε-ριγραφικὰ ὅπως **οἱ φυγόδικοι, πρὸς καταμέτρησιν τῆς ξυλείας, τὸ καινούργιο σπίτι, Χωριότικα γράμματα**—ποῦ περιέχονται εἰς τὸν τόμον αὐτὸν—θὰ ἦσαν ἀρκετὰ νὰ τὸν ξεχωρίσουν ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς πολὺ ὀλίγους φηλοιστάς διηγηματογράφους μας, τεχνίτην μὲ τάλαντον ποῦ τὸ κατεργάσθη ἡ ἀπλό-της, ἡ εἰλικρίνεια, ἡ ἐνσυνείδητος αἰσθησις τῆς ζωῆς. Ἀλλὰ τὸ εἶπα ἤδη· ἡ πολυμερὴς ἐμφάνις τοῦ συγγραφέως ἐλαττώνει τὴν συγγραφικὴν φήμην καὶ τὴν εἰδικὴν ἀναγνώρισιν. Εἶναι τοῦτο φαινόμε-νον ἀναγόμενον εἰς τὴν ψυχολογίαν τοῦ πλήθους, παρουσιαζόμενον ἀνέκαθεν καὶ εἰς τὰς προηγμένας ἀκόμη κοινωνίας, πολὺ δὲ περισσύτερον εἰς τὰς ἀ-σχηματίστους, τὰς προοδευτικῶς ἐξελισσομένας, ὅπως

ἡ ἰδική μας. Καὶ προχείρως δύναται κανεὶς νὰ ἐν-θυμηθῇ ἀνθρώπους, ποῦ μόνον διότι ἔγραψαν δέκα καλὰ ποιήματα ἢ εἴκοσι ἀνεκτὰ διηγήματα ἢ μίαν μετρίαν φιλολογικὴν μελέτην καὶ τίποτε ἄλλο εἰς τὴν ζωὴν των ἔλαβαν, καὶ κάποτε χωρὶς νὰ τὸ ἐπι-διώξουν, κοινωνικὴν φήμην ποιητοῦ ἢ διηγηματο-γράφου ἢ φιλολόγου. Ὅπως τὸ εἶπε κάποιος «φτά-νει νὰ ἐπαγγέλλεσαι τὸν ἅγιον καὶ μόνον τὸν ἅ-γιον, διὰ νὰ πιστεύσουν ὅλοι οἱ ἄλλοι εἰς τὴν ἁγιο-σύνην σου». Καὶ τοῦτο κατὰ δογματικὴν καὶ συ-χνὰ ἀνεπίγνωστον συνεκδοχὴν τῆς πείρας ὅτι ὁ ἀν-θρώπος δὲν δύναται εἰς πολλὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ πολλὰ νὰ ἔχῃ τάλαντα καὶ πολλὰς νὰ περικλείῃ ἀξίας. Τοιοῦτοτρόπως, διὰ νὰ φέρω κάποια πολὺ μεγάλα παραδείγματα, πόσοι τάχα γνωρίζουν ὅτι ὁ ποιητὴς Γκαίτε ἦτο δεινὸς φυσικὸς ἢ ὅτι ὁ χημι-κὸς Ὁσβαλδ, ὁ ἐφευρέτης Ἐδισων, ὁ πολιτικὸς Σώλσβαρν εἶναι καὶ ἐξαιρετικοὶ φιλόσοφοι ἢ ὅτι ὁ διπλωμάτης Μπίσμαρκ ὑπῆρξε συνάμα καὶ ὁ μεγα-λύτερος πρακτικὸς οἰκονομολόγος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος; Καὶ ἂν προκειμένου περὶ ὧν ὑπερόχων καὶ καταφανῶν συμβαίνει ὁπωσδήποτε τοῦτο, πόσον βαρύτερα βεβαίως καὶ ἀδικώτερα συμβαίνει ὡς πρὸς τοὺς πολλοὺς ἄλλους ἀνθρώπους μὲ τάλαντον κα- μὲ ἀξίαν, ποῦ δὲν τοὺς λαμπρύνει αἴγλη ἐξαιρετικῆς; Ὅστε ἀκριβῶς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μία τῶν ὠφελειῶν, ὅσας δύναται νὰ δώσῃ ἡ κριτικὴ, εἶναι τὸ νὰ κάμῃ εἰσήγησιν περὶ τῆς ἀξίας σημαντικῶν ἔργων, ποῦ δὲν ἐπροκάλεσαν ἐπαρκῶς τὴν κοινὴν προσοχήν, νὰ τὰ παρουσιάσῃ, νὰ τὰ ἐξάρῃ ἢ καὶ ἔστω μόνον νὰ τὰ ὑποδείξῃ, ὅπως ἠθέλησα νὰ κά-μω ἐδῶ διὰ τὸ φιλολογικὸν ἔργον τοῦ κ. Ταγκοπύ-λου καὶ ἰδίως διὰ τὰ διηγήματα τοῦ τόμου αὐτοῦ.

Εἶμαι βέβαιος—καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐπιχειρῶ καμ-μίαν αἰσθητικὴν ἀνάλυσιν—ὅτι ὁ ἀναγνώστης, ὅταν λησμονήσῃ τὴν τυχὲν πρόληψίν του ὡς πρὸς τὴν γλώσσαν ἢ τὴν ἄλλην ἐκείνην τῆς πολυμεροῦς ἐμ-φανίσεως τοῦ συγγραφέως των, θὰ κατατάξῃ τῆς «Σκόρπιες μολυβιᾶς» εἰς τοὺς ὀλίγους καλοὺς τόμους τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς διηγηματογραφίας. Αὐ-τὸς δὲ εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ προλόγου μου. Ἐὰν ὁ ἄκαμptos δημοτικιστὴς συγγραφεὺς δυστροπήσῃ διότι τὸν ἔγραψα εἰς τὴν καθαρεύουσαν ἔχω μίαν πρόχειρον δικαιολογίαν: ὅτι ἤθελα νὰ διαβασθῇ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀντιθέτους του. Ἀλλως εἰς τὴν Ἑλ-λάδα μας ἀκόμη ὑπάρχουν ὄχι μόνον ἄλλα πράγ-ματα ἀλλὰ καὶ κάποιοι ἀλήθειαι ποῦ κατὰ τὸ γνω-στὸν λόγιον «δὲν λέγονται παρὰ εἰς τὴν λατινικήν».